

Perehdytys ohjaajille ja kirjureille omakielisiin tiedonkeruutilaisuuksiin paikallisista väestösuhteiden tilasta

Perehdytyksen sisältö (noin 1,5h)

- Miksi tätä tehdään?
- Tiedonkeruun toteuttaminen
 - Yleistä
 - Ohjaajille
 - Kirjureille
- Tiedonkeruutilaisuuden ohjelma
- Keskustelukysymykset

Väestöä ovat kaikki alueella (esim. maa, kaupunki) vakinaisesti asuvat ihmiset.

- Väestössä on erilaisia yhteiskunnallisia ryhmiä (kuten etniset, uskonnolliset tai vammaisryhmät jne.)
- Emme ole pelkästään erilaisten yhteiskunnallisten ryhmien edustajia vaan meillä kaikilla on useita merkityksellisiä suhteita, joiden kautta yhteys ympäristöön syntyy.

Väestösuhteilla tarkoitetaan eri väestöryhmiin kuuluvien ihmisten välisiä suhteita.

- Väestösuhteet ovat hyvät, kun eri väestöryhmiin kuuluvat ihmiset elävät yhdessä ja toisiinsa luottaen.
- Väestösuhteiden osa-alueet (asenteet, turvallisuuden tunne, vuorovaikutus ja osallisuus) linkittyvät toisiinsa eivätkä ole irrallisia.

Kaikkien toimijoiden, palveluiden ja asukkaiden toiminnalla on vaikutusta siinä, ovatko suhteet hyvät vai huonot omalla paikkakunnalla.

- Jokaisen rooli on merkittävä ja jokainen voi vaikuttaa myönteisesti suhteisiin pienilläkin teoilla.

Hyvät väestösuhteet tukevat kaikkien hyvinvointia, yhdenvertaisuutta sekä yhteiskuntarauhaa.

Yleistä tiedonkeruun toteuttamisesta

- Tietoa asukkaiden kokemuksista sosiaalisista suhteista kerätään, jotta kaupungin päättäjät voivat vaikuttaa tulevaisuuden päätöksiin ja toimenpiteisiin asukkaiden hyvinvoinnin, voimaantumisen ja ystävyyden parantamiseksi.
- Tiedonkeruu toteutuu keskustelutilaisuutena ja omakielisenä.
- Tilaisuudesta on tärkeää tehdä vuorovaikutteinen ja turvallinen tila, jossa jokainen osallistuja voi jakaa kokemuksiaan, havaintojaan ja näkemyksiään.
- Tavoitteena ei ole olla samaa mieltä vaan, että keskustelu on rakentava.
- Keskustelua käydään max. 12 henkilön pienryhmissä.
- Jokaisessa pienryhmässä on keskustelun ohjaaja ja kirjuri.
- Jos osallistujia on tulossa enemmän, on hyvä olla useampi ohjaaja ja kirjuri ja jakaantua pienryhmiin tai tarvittaessa järjestää toinen tilaisuus toisena ajankohtana

Ohjaajille

- Aloita keskustelu kiittämällä osallistujia
- Kerro tilaisuuden tarkoituksesta:
 - mahdollisuus vaikuttaa siihen, että yhdenvertaisuus toteutuisi kaikkien asukkaiden kohdalla, ehkäistä syrjintää ja, että kaikki eläisivät yhdessä toisiinsa luottaen.
 - pääsevät kertomaan kokemuksistaan, havainnoistaan ja näkemyksistään ja myöhemmin päättäjät (kaupunginjohtajat, kaupungin poliitikot jne) miten parantaa suhteita teidän antamien tietojen pohjalta
- On hyvä kannustaa kaikkia osallistujia puhumaan ja samalla muistaa, että ei tarvitse ketään pyytää vastaamaan väkisin.
 - Kerro, että jokaista kokemusta, havaintoa ja näkemystä, minkä osallistujat tuovat esiin. Ei ole oikeita tai väriä vastauksia
- On hyvä muistuttaa osallistujia, että tietoa kerätään ja siitä raportoidaan päättäjille ilman osallistujien nimiä tai muitakaan henkilöä tunnistettavia tietoja
- Seuraa aikataulua, jotta kaikki kysymykset keretään käydä.
 - Keskustelussa on neljä aihetta: osallisuus, asenteet, turvallisuuden tunne ja vuorovaikutus (n. 30 minuuttia per aihe.)
- Jos aiheen kysymyksiin osallistujat vastaavat alle puolessa tunnissa, siirryt seuraavaan aiheeseen tai pidät lyhyen, n. 5 minuutin tauon.
- Keskustelun lopuksi kiität osallistujia ja kerrot, että halukkaat (rajallisesti: 2-4 hlöä) voivat päästä osallistumaan myös myöhemmin päättäjille järjestettävään tilaisuuteen, missä näiden keskustelujen tuloksia käsitellään

Kirjureille

- Saat taulukon, josta kysymykset löytyvät, ja voit kirjoittaa muistiinpanosi siihen suoraan
- Keskustelun aikana voit kirjoittaa muistiinpanot sillä kielellä, mikä on itsellesi vahvin. Keskustelun jälkeen muistiinpanot kirjoitetaan puhtaaksi suomeksi tai ruotsiksi
- Kirjoita niin paljon kuin kerkeät kuulla ja kirjoittaa
- Ei tarvitse miettiä, että sanooko joku jotakin ”oikein vai väärin”
- Osallistujista voi kirjoittaa tiedostoon joitakin yleisempiä tietoja.
 - Esimerkiksi, jos maahanmuuttaneita, niin mistä maista ja kuinka kauan Suomessa asuneet (alle 10 vuotta vai yli 10 vuotta), naisia/miehiä, nuoria/työikäisiä vai iäkkäämpiä, mutta vastauksia ei saa yksilöidä niin, että niistä tunnistaisi ketään

Tiedonkeruutilaisuuden ohjelma

Tilaisuuden alussa (20 min)

Tervetulleeksi toivottaminen, tilaisuuden taustoittaminen ja ryhmiin jakautuminen, kahvit

Keskustelut

30 min

1. aihe: OSALLISUUS

30 min

2. aihe: ASENTEET

10 min tauko

30 min

3. aihe: TURVALLISUUDEN TUNNE

30 min

4. aihe: VUOROVAIKUTUS

15 min

Yhteenvetokysymykseen vastaaminen

Loppukeskustelu (15 min)

Palautetta tilaisuudesta sekä myöhemmin järjestettävään päättäjätilaisuuteen halukkaiden osallistujien kartoittaminen.

Keskustelukysymykset 1/5 (OSALLISUUS)

1. Osallisuuden muotoja ovat: **1) osallisuus omassa elämässä**, **2) osallisuus ympäröivässä yhteisössä** ja **3) osallisuus yhteiskunnassa**. Miten kuvailisitte osallisuuttanne näihin osallisuuden muotoihin?
2. Koetteko kuuluvanne useaan yhteisöön tai ryhmään? Mihin ja miten se ilmenee?
3. Osallistutteko päätöksentekoon (esimerkiksi äänestäminen kuntavaaleissa ja/ tai eduskuntavaaleissa tai ehdokkaaksi asettuminen) tai yhdistystoimintaan?
4. Onko teillä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia alueella ja, jos on, millaisia?

Keskustelukysymykset 2/5 (ASENTEET)

1. Oletteko kokeneet tai havainneet luottamusta vai epäluottamusta?
 - Jos epäluottamusta, keiden toimesta ja keihin kohdistuen?
2. Esiintyykö ennakoluuloja teitä kohtaan? Mitä ennakoluuloja ja missä tilanteissa/ asioissa tai paikoissa (esimerkkejä)?

Keskustelukysymykset 3/5

(TURVALLISUUDEN TUNNE)

1. Onko teillä kokemuksia tai havaintoja, että jokin alue tai paikka kaupungilla olisi teidän kieliryhmäanne kuuluvalle henkilölle turvaton? Jos kyllä, kerro tarkemmin.
2. Onko teillä omia kokemuksia tai havaintoja muihin kohdistuvasta syrjinnästä? (koulutus, työelämä, palvelut, ravintolat, julkiset tilat ja kulkuvälineet jne.)
3. Koetteko, että teidät hyväksytään sellaisena kuin olette?
4. Tiedättekö omista oikeuksistanne? Jos kyllä, kerrotteko esimerkkejä?

Keskustelukysymykset 4/5 (VUOROVAIKUTUS)

1. Onko teillä kokemuksia tai havaintoja, että jokin alue tai paikka kaupungilla olisi teidän kieliryhmäanne kuuluvalle henkilölle turvaton? Jos kyllä, kerro tarkemmin.
2. Onko teillä omia kokemuksia tai havaintoja muihin kohdistuvasta syrjinnästä? (koulutus, työelämä, palvelut, ravintolat, julkiset tilat ja kulkuvälineet jne.)
3. Koetteko, että teidät hyväksytään sellaisena kuin olette?
4. Tiedättekö omista oikeuksistanne? Jos kyllä, kerrotteko esimerkkejä?

Keskustelukysymykset 5/5 (yhteenvetokysymys)

- Mitä pitäisi tehdä, ja kenen, että suhteet eri väestöryhmiin kuuluvien ihmisten välillä olisivat paremmat kaikkien osalta?

KIITOS

